

TYÖSUOJELUN TOIMINTAOHJELMA 2026-2029

LAUKAAN KUNTA

Sisällys

1.	Johdanto	2
2.	Työsuojelutoiminnan tavoitteet	2
3.	Työsuojelutehtävät ja -vastuut	2
3.1	Työntekijä	2
3.2	Työnantaja ja esihenkilöt	3
3.3	Työsuojelupäällikkö	4
3.4	Työsuojeluvaltuutetut	4
3.5	Työsuojelutoimikunta	4
3.5.1	Työsuojeluvaliokunta	5
4	Työterveyshuolto	5
5	Työsuojelun kehittämistavoitteet vuosille 2026-2029	6
6	Työsuojeluasioiden huomioiminen kunnan toiminnassa	6
7	Toimintaohjelman seuranta ja ylläpito	7

1. Johdanto

Työsuojelulla tarkoitetaan lakisääteistä toimintaa, jonka perustehtävänä on tukea työturvallisuutta, henkilöstön työkykyä ja työssä jaksamista. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään yleiset toimintalinjat. Sitä tarkastellaan vuosittain työsuojelutoimikunnassa.

Laukaan kunnan työsuojelutoiminta perustuu työturvallisuuslakiin, kunnallisen alan työsuojelun yhteistoimintasopimukseen, kunnan omaan työsuojelusopimukseen sekä työpaikkojen työturvallisuutta koskeviin sääntöihin ja menettelyihin. Toimintaohjelma laaditaan nelivuotiskausittain, ja siinä asetetaan kunnan työturvallisuustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteet.

Toimintaohjelmaa täydennetään vuosittain työsuojelun toimintasuunnitelmalla, jossa määritellään vuosikohtaiset painopisteet ja tavoitteet. Ne perustuvat työpaikkojen vaarojen ja riskien arviointeihin, työterveysyhteistyössä laadittuihin työpaikkaselvityksiin sekä esimerkiksi työhyvinvointi- ja ilmapiirikyselyiden tuloksista muodostettuihin toimenpidesuunnitelmiin. Vuosittaiset tavoitteet sovitaan ja niiden toteutumista arvioidaan työsuojelutoimikunnassa. Niin toimintaohjelma kuin vuosittainen toimintasuunnitelma tiedotetaan henkilöstölle.

Työsuojelun toiminta-alueena on koko Laukaan kunta työpaikkana.

2. Työsuojelutoiminnan tavoitteet

Laukaan kunnan työsuojelutoiminnan tavoitteena on tukea kunnan työyhteisöjä turvallisten, terveellisten ja toimivien työskentelyolosuhteiden kehittämisessä. Työturvallisuus kattaa sekä fyysisen työympäristön että henkiseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen vaikuttavat tekijät. Työturvallisuus on olennainen osa työpaikan päivittäistä toimintaa ja johtamisjärjestelmää.

Työsuojelutoiminnan tavoitteena on edistää henkilöstön hyvinvointia ja työn tuloksellisuutta vahvistamalla turvallisuuskulttuuria ja hyvää turvallisuusjohtamista. Laadukas työsuojelutoiminta tukee myös kunnan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta.

Työsuojelutyön toteumaa arvioidaan organisaation työturvallisuusriskien arviointien, vuosittaisten henkilöstökyselyjen, työpaikkakäyntien ja -tarkastuksien ja työterveyden vuosisuunnitelman ja raporttien kautta. Pitkän aikavälin tavoitteiden lisäksi Laukaan kunnassa asetetaan vuosittaiset työsuojelutyön painopisteet.

3. Työsuojelutehtävät ja -vastuut

Työsuojelun yhteistoiminta-asiat käsitellään ensisijaisesti välittömässä yhteistoiminnassa työpaikoilla. Laajakantoisemmat ja yleisemmät asiat käsitellään edustuksellisessa yhteistoiminnassa työsuojelutoimikunnassa. Alla on eriteltynä eri roolien vastuut työsuojelun näkökulmasta. Työkykyasioihin liittyvät vastuut on kuvattu Laukaan kunnan työkyvyn aktiivisen tuen mallissa.

3.1 Työntekijä

Vaikka lakisääteisesti työnantaja vastaa työturvallisuudesta, on se koko henkilöstön asia. Työntekijän velvollisuutena on

- noudattaa esihenkilöltä ja johdolta saatuja ohjeita työstä ja työturvallisuudesta
- ilmoittaa esihenkilölle havaitsemistaan turvallisuutta vaarantavista epäkohdista

- osallistua aktiivisesti työturvallisuutta koskevien epäkohtien ennaltaehkäisyyn sekä työolojen kehittämiseen
- sitoutua Laukaan kunnan työyhteisöperiaatteisiin ja asialliseen työkäyttäytymiseen
- edistää työyhteisön työhyvinvointia, tiimityötä ja työilmapiiriä

3.2 Työnantaja ja esihenkilöt

Työnantajalla ja esihenkilöillä sen edustajina on vastuu työturvallisuuslain noudattamisesta kunnassa ja kussakin työyhteisössä. Työnantajan tehtävänä on luoda mahdollisuudet työsuojeluasioiden hoitamiselle lainsäädännön vaatimukset, toiminnan luonne ja riskialttius taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen.

Työnantaja vastaa lakisääteisten velvoitteiden noudattamisesta:

- Huolehtii työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä
- Varmistaa, että työntekijät tuntevat työnsä vaarat ja haitat sekä osaavat edistää työturvallisuutta
- Vastaa esihenkilöiden riittävästä osaamisesta ja edellytyksistä huolehtia työsuojeluvastuistaan.

Kunnanhallitus käyttää kunnassa ylintä työnantajalle kuuluvaa päätösvaltaa ja vastaa kunnan talous- ja henkilöstöresursseista, henkilöstöpolitiikasta sekä työympäristön turvallisuudesta. Kunnanhallitus vastaa riittävistä resursseista työsuojelutoimintaan.

Laukaan kunnassa esihenkilö vastaa oman yksikkönsä työturvallisuudesta ja työntekijöiden työkyvystä ja -terveydestä.

3.2.1 Kunnan johto

- Asettaa tavoitteet ja yleiset ohjeet henkilöstön työhyvinvoinnille, työkyvylle, työturvallisuudelle sekä työterveysyhteistyölle
- Määrittelee työsuojelun tavoitteet strategisella tasolla sekä seuraa niiden toteutumista, vaikutuksia ja vaikuttavuutta
- Seuraa tunnuslukuja (sairauspoissaoloja, työtapaturmia, työterveyshuollon kustannuksia) ja hyödyntää niitä arvioinnin ja päätöksenteon tukena

3.2.2 Palvelualuejohtaja, tulosityksikön johtaja

- Vastaa vastuualueensa työturvallisuuden ja –hyvinvoinnin sekä osaamisen kehittämisestä, tarvittavista ohjeista, toimintatavoista ja prosessien sujuvuudesta kunnan yleisten ohjeiden mukaisesti
- Tekee yhteistyötä työterveyshuollon, työsuojelun, henkilöstöpalvelun ja henkilöstön edustajien kanssa työsuojeluun ja työhyvinvointiin liittyvissä asioissa

3.2.3 Esihenkilö

- Vastaa yksikkönsä käytännön työturvallisuudesta ja työsuojelusta työturvallisuuslain mukaisesti sekä henkilöstön työhyvinvoinnin, osaamisen ja työn sujumisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Esihenkilö vastaa työsuojeluasioiden ratkaisemisesta yksikössään.
- Vastaa työssä tarvittavien perehdytysten ja toimintaohjeiden antamisesta

- Vastaa vastuualuettaan koskevien lakisääteisten työturvallisuusohjeiden ajantasaisuudesta kunnan yleisten ohjeiden sekä palvelualueen tarkentavien ohjeiden mukaisesti
- Vastaa yksikössä toimintatapojen ja sääntöjen kehittämisestä sekä niiden noudattamisesta
- Tekee yhteistyötä työterveyshuollon ja henkilöstöpalveluiden kanssa.
- Seuraa sairauspoissaoloja ja osallistuu niiden käsittelyyn yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.
- Informoi työsuojeluun liittyvistä havainnoista ja haasteista yksikössään eteenpäin linjaorganisaatiossa ja työsuojeluorganisaatiolle.

3.3 Työsuojelupäällikkö

- Perehtyy työsuojelusäännöksiin, -määräyksiin ja -ohjeisiin
- Osallistuu työsuojelutarkastuksiin
- Huolehtii työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita koskevan tiedon välittämisestä työnantajalle, esihenkilöille sekä työntekijöille
- Huolehtii yhdessä kunnan johdon kanssa työturvallisuustyön linjauksista ja käytänteistä
- Valmistelee työsuojelutoimikunnan ja työsuojeluvaliokunnan kokoukset ja toimii niissä sihteerinä
- Vastaa työturvallisuutta koskevien ohjeistusten, mallien ja muiden dokumenttien valmistelusta
- Tukee esihenkilöitä työsuojeluasioissa.

Työsuojelupäällikkönä toimii hallintosäännössä määrätty viranhaltija.

3.4 Työsuojeluvaltuutetut

Työsuojeluvaltuutetut ovat lain tarkoittamia henkilöstön edustajia työturvallisuutta koskevissa asioissa. Laukaan kunnassa on kaksi työsuojeluvaltuutettua sekä heidän henkilökohtaiset varatyösuojeluvaltuutettunsa. Työsuojeluvaltuutettujen työajasta sekä yhteistyöstä työnantajan kanssa on määritetty paikallisessa yhteistoimintasopimuksessa.

Työsuojeluvaltuutetut

- Perehtyvät työsuojelusäännöksiin, -määräyksiin ja -ohjeisiin
- Perehtyvät kunnan eri työpaikkojen olosuhteisiin, seuraavat niiden kehitystä ja raportoivat havainnoistaan esihenkilöille, työsuojelupäällikölle sekä tarvittaessa työsuojeluviranomaiselle
- Osallistuvat työsuojelutarkastuksiin
- Osallistuvat yhteistoiminnassa työnantajan kanssa kunnan työsuojeluasioiden kehittämiseen ja valmisteluun
- Neuvovat työntekijöitä työsuojeluasioissa
- Osallistuvat tapaturma- ja vaaratilanteiden käsittelyyn ja voivat pyytää viranomaisen tarkastusta tarvittaessa.
- Osallistuu pyydettyäessä henkilöstön ristiriitatilanteiden selvittämiseen
- Osallistuu tarvittaessa yksittäisen työntekijän pyynnöstä hänen työtilanteensa selvittelyyn ja työkyvyn tukemiseen.

3.5 Työsuojelutoimikunta

Työsuojelutoimikunnan muodostavat työnantajan edustajina työsuojelupäällikkö ja konsernipalvelujohtaja, työntekijäpuolta edustavat työsuojeluvaltuutetut sekä varatyösuojeluvaltuutetut. Asiantuntijajäsenenä työsuojelutoimikuntaan voi osallistua erikseen kutsuttuna työterveyshoitaja tai muu asiantuntija.

Työsuojelun yhteistoimintaorganisaation tehtävänä on tukea yhdessä työterveyshuollon

kanssa linjaorganisaatiota työsuojelutyössä sekä toimia asiantuntijaroolissa työsuojelullisissa asioissa. Toimikunta on mukana luomassa työsuojeluun liittyviä toimintaohjeita organisaatiolle ja välittää työnantajalle henkilöstöltä ja työyhteisöltä saatuja tietoja/havaintoja työkyky- ja työturvallisuusasioissa. Työsuojelu- ja työympäristötoiminnan tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnan avulla kehittää suunnitelmallisesti työympäristöä, työyhteisöjen henkistä hyvinvointia sekä työn turvallisuutta ja terveellisyttä.

Työsuojelutoimikunnassa käsiteltäviin asioihin kuuluu

- Riskien arviointi ja arviointiperiaatteiden, saatujen tulosten ja johtopäätösten läpikäynti
- Työterveyshuollon toiminta: toimintasuunnitelma ja toiminnan raportit
- Työpaikkaselvitykset ja niiden perusteella tulleet toimenpide-ehdotukset ja toimenpiteet
- Työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavat asiat ja muutokset
- Työturvallisuuteen, -terveyteen ja -kykyyn vaikuttavat kehittämisohjelmat ja muut ohjeet, joilla on vaikutusta työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen sekä työkykyyn
- Tilastotiedot, jotka liittyvät työhön, työympäristöön ja työyhteisön tilaan tai muutoin kuvaavat työn turvallisuutta ja terveellisyttä, kuten sairauspoissaoloja ja työtapaturmia koskevat seurantatiedot
- Työpaikan päihdeohjeistuksen menettelytavat ja hoitoonohjauksen mallit sekä ennaltaehkäisy
- Työsuojelukoulutus työsuojelun yhteistoimintahenkilöstölle
- Yllä kerrottujen asioiden toteutumisen ja vaikutusten seuraaminen.

3.5.1 Työsuojeluvaliokunta

Työsuojeluvaliokuntaan kuuluvat työsuojelupäällikkö ja varsinaiset työsuojeluvaltuutetut.

Työsuojeluvaliokunnan tehtävänä on toteuttaa operatiivista työsuojelutyötä

- Tuottaa tietoa ja tilastoja työhyvinvoinnista ja työsuojelusta toiminnan tueksi ja kehittämiseksi
- Osallistuu työpaikkaselvityksiin ja AVI:n tarkastuksiin
- Tukee tarvittaessa esihenkilöitä työriskien arvioinnissa
- Tukee ja ohjaa henkilöstöä ja esihenkilöitä työhyvinvointiin ja työsuojeluun liittyvissä asioissa

4 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon tehtävänä on yhteistoimin työpaikan kanssa edistää työntekijöiden terveyttä ja työkykyä, turvallista työn tekemistä, työyhteisön toimintaa sekä ehkäistä työhön liittyviä sairauksia ja tapaturmia. Työterveys

- Seuraa ja tukee työntekijöiden työkykyä ja työoloja sekä tunnistaa näiden muutoksia vastaanotolla ja työpaikkaselvityksissä
- Raportoi sairauspoissaoloista ja työhyvinvoinnista henkilöstöpalveluille ja työsuojelulle kaksi kertaa vuodessa
- Tuo työnantajan tietoon tarvittaessa havaintoja työyhteisöjen ja työympäristöjen tilanteesta
- Ennakoi ja tekee ehdotuksia työkykyriskien vähentämiseksi ja voimavarojen lisäämiseksi
- Järjestää tarvittaessa kriisiapua yhteistyössä Laukaan kunnan kanssa.

Ajankohtaiset työterveyden toimintaohjeet ja yhteystiedot löytyvät Laukaan kunnan Aitta-intranetistä.

5 Työsuojelun kehittämistavoitteet vuosille 2026-2029

Kehittämiskohteet ja -tavoitteet	Kehittämistoimenpiteet
Roolit ja vastuut	Kuvaamme työsuojeluroolit ja -vastuut sekä työsuojelun yhteistoiminnan periaatteet työsuojelun toimintaohjelmassa selkeyttäen kaikkien toimijoiden työsuojeluvastuita ja -velvollisuuksia. Jalkautamme ohjelman ja sen tiedot suunnitelmallisesti koko organisaatiolle. Ylläpidämme tietotasoa sekä teemme työturvallisuuslakia, työsuojelun teemoja ja -yhteistoimintaa henkilöstölle tutuksi säännöllisen viestinnän ja koulutuksen kautta.
Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi	Jalkautamme tehokkaaseen käyttöön työturvallisuuspoikkeamailmoitus- ja työturvallisuusriskien arviointijärjestelmä Regon. Opastamme ja kannustamme henkilöstöä ilmoitusten tekemiseen sekä esihenkilöitä ilmoitusten ja arviointien käsittelyyn. Suunnitelmalliset ja työpaikkakohtaiset työpaikkaselvitykset, riskiarvioinnit, sairauspoissaolotietojen hyödyntäminen työsuojelutyössä
Huolehditaan turvallisen ja terveellisen työn edellytyksistä	Tunnistamme talouden tasapainottamisesta työturvallisuudelle aiheutuvat riskit ja ennaltaehkäisemme niitä. Kartoitamme puuttuvat ja päivittämistä vaativat työturvallisuuden ja työkyvyn ylläpidon ohjeistukset ja päivitämme niitä työsuojeluohjelmakauden aikana tarpeen mukaan. Jalkautamme kuinkin ohjelman henkilöstölle suunnitelmallisesti. Turvallista työtä tukevat ohjeistukset ja suunnitelmat sekä niiden jalkauttaminen. Olemassa olevan tiedon analysointi ja hyödyntäminen ohjeistuksien ja suunnitelmien laadinnassa.
Turvallisuusviestinnän ja -tietoisuuden kehittäminen	Jaamme aktiivisesti ja säännöllisesti työturvallisuuteen liittyviä teemoja. Hyödynnämme Aittaa, Helmeriä ja Regoa viestinnässä ja tietoisuuden lisäämisessä.

Kunnan työsuojelun kehittämistavoitteet tarkastellaan ohjelmakaudella tarvittaessa ja tavoitteiden perusteella määritellään vuosittainen työsuojelun toimintasuunnitelma kunnan taloudellinen tilanne huomioiden. Tarkemmat toimenpiteet kehittämistavoitteille on määritelty vuosittaisesta toimintasuunnitelmassa, joka sisältää myös alustavan suunnitelma koko toimintakauden suunnitelluista toimista.

6 Työsuojeluasioiden huomioiminen kunnan toiminnassa

Työsuojeluun ja työkyvyn ylläpitoon liittyvät ohjeistukset ja materiaalit löytyvät kootusti Laukaan kunnan Aitta-intranetistä.

Vaaratilanne- ja läheltä piti-ilmoitukset, turvallisuuspoikkeamat, turvallisuuskävelyt sekä työpaikkaselvitykset käsitellään dokumentoidusti Rego-järjestelmässä.

Kunnan työntekijöiden työhyvinvointia seurataan vuosittaisella kunnan työhyvinvointikyselyllä, joka toteutetaan Kevan työhyvinvointikyselyn pohjalla. Kyselyn tulosten pohjalta toimiala- ja yksikkökohtaisesti laaditaan vuosittaiset kehittämiskohteet ja säännöllinen seuranta työhyvinvoinnin kehittämiseksi.

7 Toimintaohjelman seuranta ja ylläpito

Laukaan kunnan työsuojeluohjelma valmistellaan työsuojelutoimikunnassa ja käsitellään kunnan johtoryhmässä. Toimintaohjelman vahvistamisesta päättää kunnanjohtaja. Toimintaohjelman sisältöä ja toteutumista seurataan vuosittain työsuojelutoimikunnassa ja sitä päivitetään tarvittaessa.

Laukaan kuntaan laaditaan työsuojeluohjelman pohjalta vuosittainen työsuojelun toimintasuunnitelma, jossa määritellään kyseisen vuoden kehittämistavoitteet, niiden aikataulut sekä vastuulliset. Työsuojelusuunnitelmassa huomioidaan työsuojeluohjelman lisäksi työterveyshuollon toimintaohjelman, henkilöstökyselyn ja kunnan strategian painopisteet.

